

INPUT TIL KLASSIFIKATION AF INFORMATIONSTYPER I LÆRINGSPLATFORME

– til kommunernes arbejde med risikovurdering i
relation til Brugerportalsinitiativet

Input til juridisk klassifikation for læringsplatforme

- Input til kommunernes arbejde med risikovurdering i relation til Brugerportalsinitiativet.

INDLEDNING

Dette notat er udarbejdet for at give input til kommunernes arbejde med risikovurdering i relation til Brugerportalsinitiativets løsninger, hvad angår den juridiske klassifikation af data. Dette notat omhandler læringsplatforme, der er en af de centrale komponenter i Brugerportalsinitiativet.

Skemaet i nærværende notat, kaldet "juridisk klassifikationsmatrix", angiver informationstyperne i læringsplatforme og hvorvidt de vurderes at være almindelige eller følsomme personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9. Desuden er det angivet, hvorvidt oplysningerne efter særlovgivning eller forvaltningsloven karakteriseres som fortrolige.

Hvad angår informationstyper i samarbejdsplatformen Aula, henvises til KOMBITs risikovurdering for Aula, der på anmodning kan stilles til rådighed for den enkelte kommune.

Klassifikation er baseret på den forventede brug af systemerne. Hvis kommunerne vælger at bruge systemerne til andre oplysninger end forventet i de her beskrevne informationstyper, kan det betyde at klassifikationen ændres. Det er vigtigt at kommunerne er opmærksomme på dette, og tager højde for dette i sine egne rammer, i forbindelse med kommunens egen risikovurdering.

Det skal pointeres at Læringsplatformene, er udviklet på det private marked og kan have funktionalitet og integrationsformer, der ligger ud over afledte krav fra Brugerportalsinitiativets formål og aftaler. Dette dokument beskriver udelukkende minimumskrav i forhold til Brugerportalsinitiativet.

Som led i BPI aftalen er det bl.a. defineret, at der skal være adgang til data fra nationale tests og den nationale trivselsmåling. Data fra nationale tests ses bl.a. i klassifikationsmatrixens informationstyper "Individuelle elevplansinformationer" og "Progression". Nærværende notat og klassifikationsmatrix skal derfor ses som et øjebliksbillede der kan være udgangspunkt for erkendelse, og som input der kan tages udgangspunkt i, i dialogen med læringsplatformsleverandører om fx risikovurdering.

I kommunen skal man endvidere være opmærksom på, at klassifikation af informationstyper ikke kan stå alene i forhold til fx hvordan data skal tilgås (herunder om der skal anvendes en-faktor eller fler-faktor til login). Klassifikationen kan benyttes som et udgangspunkt, men hvis eksempelvis personoplysninger kan tilgås i større mængder, eller anvendes til profilering, kan også data som individuelt tilgås med en-faktor login, skulle tilgås med fler-faktor login. Dette afhænger af kommunens egen risikovurdering.

Overvejelserne i dette notat kan indgå i, men kan ikke erstatte, den enkelte dataansvarliges risikovurdering og tilrettelæggelse af persondatarelevante sikkerhedsforanstaltninger.

JURIDISKE RAMMER

Databeskyttelsesforordningen

I forhold til den juridiske ramme er der taget udgangspunkt i databeskyttelsesforordningen definitioner af henholdsvis almindelige og følsomme oplysninger, jf. forordningens artikel 6 og 9.

Forudsætninger i forhold til persondataregulering vedrørende Aula, herunder i forhold til klassifikation af dataobjekter tager - idet Aula forventes at blive sat i drift ultimo 2018/primus 2019 - udgangspunkt i databeskyttelsesforordningen, der trådte i kraft den 25. maj 2018.

Praksis

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 32 vil sikkerhedsniveauet for behandling af personoplysninger skulle fastlægges efter en risikovurdering af flere forhold, herunder bl.a. behandlingens "alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder", men fx implementeringsomkostninger og den teknologiske udvikling kan også tages i betragtning.

Af gode grunde eksisterer der endnu ikke praksis om, hvad der vurderes at være et passende sikkerhedsniveau efter de nye regler i databeskyttelsesforordningen. På nuværende tidspunkt vides det ikke, hvilken betydning oplysningers fortrolighed – som ét element af flere, der skal overvejes – samlet set har for kravene til fastlæggelsen af sikkerhedsniveauet. Det vil blive fastlagt i Datatilsynets kommende praksis.

Efter artikel 32 skal sikkerhedsniveauet for en digital løsning imidlertid tage højde for, hvor store risici de pågældende behandlinger i systemet er forbundet med for de personer, der behandles oplysninger om. Behandles der fortrolige oplysninger om personer, kan det tale for, at der er større risici forbundet med behandlingerne, og et højere sikkerhedsniveau kan være nødvendigt. Dette er udgangspunktet for klassifikationsmatrixen nedenfor.

Særlovgivning

Det forudsættes, at særlovgivningen, som har betydning for persondatabelandling på særligt uddannelsesområdet, i al væsentlighed opretholdes.

Der er på bl.a. uddannelsesområdet en række særlovgivninger, som har betydning for den persondatabelandling, som vil skulle ske i Aula og læringsplatformene.

Til eksempel har bl.a. Folkeskolelovens § 55b betydning for klassificeringen af personoplysninger i Aula, idet det her, vedrørende de såkaldte 'nationale tests' foreskrives, at "*Testresultater for den enkelte elev... er fortrolige...*".

Endvidere kan nævnes, at trivselsundersøgelser gennemføres på baggrund af Folkeskolelovens § 56, til brug for opfølgning på folkeskolens resultater og forhold i øvrigt, og som derfor formålsmæssigt er begrænset. Oplysninger leveres af STIL som aggregerede oplysninger, hvor det ikke er muligt at se trivselsoplysninger om den enkelte elev, hvorfor dette ikke klassificeres som personoplysninger.

Særlovgivning er i denne sammenhæng bl.a. lovgivning, der kun finder anvendelse indenfor folkeskoleområdet, fx folkeskoleloven og bekendtgørelser mv. som er udstedt hertil.

Fortrolighedsbegrebet

Det forudsættes, at det forvaltningsretlige fortrolighedsbegreb opretholdes.

Fortrolighed er *ikke* et persondataretligt begreb, men hidrører fra forvaltningslovgivningen.

Forvaltningslovens § 27 angiver - ikke-udtømmende - at bl.a. oplysninger om *enkeltpersoners private forhold* er fortrolige.

Herudover henviser Forvaltningslovens § 27 til Straffelovens § 152, som i stk. 3 angiver, at en oplysning er fortrolig, såfremt oplysningen ved *lov eller anden gyldig bestemmelse* er betegnet som sådan, eller hvor det er nødvendigt at hemmeligholde oplysningen for at varetage *væsentlige hensyn til bl.a. private interesser*.

Hertil kommer, at der – særligt i særlovgivningen – flere steder er angivet, at bestemte oplysningstyper er fortrolige. Sådanne bestemmelser er for så vidt uafhængige af persondatalovgivningen og kan derfor også vedrøre oplysningstyper, som i persondatalovgivningen opfattes som 'almindelige'.

Der forudsættes derfor at være tale om *fortrolige* personoplysninger hvor dette er angivet i *lov, bekendtgørelse* eller lignende, bl.a. forvaltningslovens § 27.

Oplysning om hvilke almindelig oplysningstyper, som tillige er fortrolige i henhold til ovennævnte kriterier er markeret i klassifikationen nedenfor. De følsomme personoplysninger er altid at betragte som rent private og dermed fortrolige.

Vedr. klassificering

Som anført ovenfor er der taget udgangspunkt i klassifikationen i databeskyttelsesforordningen, men det er ligeledes markeret, hvilke personoplysninger der er fortrolige efter forvaltningsloven og særlovgivningen.

Der er derfor foretaget klassifikation af personoplysninger i tre klasser:

1. Almindelige personoplysninger
2. Almindelige, fortrolige personoplysninger
3. Følsomme personoplysninger

Som *følsomme personoplysninger* er klassificeret oplysningstyper der omtales som "særlige kategorier af oplysninger" efter databeskyttelsesforordningens artikel 9.

Følsomme personoplysninger er iht. databeskyttelsesforordningens artikel 9 følgende:

Oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt genetiske data og biometriske data der behandles med det formål entydigt at identificere en fysisk person samt helbredsoplysninger og oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Som *almindelige personoplysninger* er klassificeret oplysningstyper, som ikke er følsomme.

I nedenstående er vist klassificeringsoversigten for de centrale informationstyper vedr. læringsplatforme.

KLASSIFIKATIONS-MATRIX FOR LÆRINGSPLATFORME I RELATION TIL BPI

Informations-område	Informationstype	Præcisering af informationstype	Juridisk klassificering i forhold til databeskyttelsesforordningen	I forhold til forvaltningslovgivning	Bemærkning
Elevplan	Elevplansinformationer	Fælles mål for fagene	Almindelige personoplysninger		
	Individuelle elevplansinformationer	Tilknyttede læringsforløb Individuelle mål Kommentarer karakterer Information om elevens standpunkt Feedback Feedforward	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>Karakterer og bedømmelser klassificeres som almindelige men fortrolige personoplysninger. Disse oplysninger svarer umiddelbart til oplysninger om testresultater, og bør derfor klassificeres på tilsvarende vis som disse. I forhold til testresultater sker klassifikationen på baggrund af Folkeskolelovens 55 b, stk. 1, hvori det anføres for så vidt angår 'nationale tests' at: Testresultater... for den enkelte elev... er fortrolige. På baggrund af dette, klassificeres individuelle elevplaner, og herunder progressionsoplysninger, som udgangspunkt som almindelige men fortrolige personoplysninger. Vær dog opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme, fx. ifm. specialskoleområdet og idet der her er frittekstmulighed.</i>
	Pædagogiske overvejelser	Pædagogiske personales egne overvejelser om eleven	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>Vær opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme, idet der her er frittekstmulighed.</i>
	Uddannelsesparathedsvurdering	Vurdering af elevernes parathed i forhold til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse (UPV) er en proces, som starter i 8. klasse. Vurderingen skal sikre, at de ikke-uddannelsesparate elever	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>Idet UPV er en udvidelse af elevplanen, som beskriver bl.a. elevens sociale og personlige forudsætninger, klassificeres også UPV som almindelige men fortrolige personoplysninger. Det vurderes ikke at være tanken at UPV skal indeholde følsomme oplysninger. Til grund for dette lægges bl.a. UVMS "Vejledning vedr.</i>

		støttes med en skole- og vejledningsindsats frem mod afslutningen af 9. klasse eller eventuelt 10. klasse.			vurdering af elevernes personlige og sociale forudsætninger". <i>Vær dog særligt opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme, idet der her kan være fritekstmulighed.</i>
Progression	Progressionsoplysninger	Kommentarer karakterer Information om elevens standpunkt Information om elevens progression i forhold til tidligere	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>Se også ovenfor vedrørende Individuelle Elevplansinformationer. Vær opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme i fritekstfelter, fx. ved uddybning med begrundelse.</i>
Trivsel	Resultat af Den nationale Trivselsmåling	Oplysninger om klassens generelle trivsel til statistisk formål. De krav der stilles til læringsplatformene i forhold til arbejdet med Trivsel handler om data fra UVM's trivselsmålinger. Resultaterne af målingerne, er i en form der er til statistik og udtrykker den samlede klasses trivsel, der er ikke resultater på elevniveau.	Ingen personoplysninger		<i>I læringsplatformene vil det alene være muligt at tilgå oplysninger om Den Nationale Trivselsmåling i aggregeret format, således at det ikke er muligt at se trivselsoplysninger om den enkelte elev. Grundet den aggregerede form og minimumsgrænsen for klassestørrelse forudsættes oplysninger om trivselsundersøgelser ikke at være personoplysninger. Denne forudsætning vedrører ikke trivselsoplysningerne i andre systemer, herunder de andre systemer, som anvendes til udførelse af disse undersøgelser.</i>
Læringsforløb	Læringsforløb	Et Læringsforløb er en afgrænset serie af aktiviteter, der skal lede frem mod, at eleverne opnår et læringsudbytte beskrevet i et eller flere fælles mål for fagene. For det meste vil fælles mål for fagene have afsæt i fælles mål, men de kan også opfylde andre mål for eksempel i forhold til arbejdet med trivsel, sundhed etc. - Ikke klassificeret som personfølsomt eller	Ingen personoplysninger		

		indeholdende almindelige personoplysninger.			
Evaluering	Evaluering	<p>Evalueringer af elevens læring</p> <p>Karakterer</p> <p>Information om elevens faglige niveau</p> <p>Resultater</p>	<p>Almindelige personoplysninger.</p> <p><i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i></p>	<p>Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27</p>	<p><i>Karakterer og bedømmelser klassificeres som almindelige men fortrolige personoplysninger. Disse oplysninger svarer umiddelbart til oplysninger om testresultater, og bør derfor klassificeres på tilsvarende vis som disse. I forhold til testresultater sker klassifikationen sker på baggrund af Folkeskolelovens 55 b, stk. 1, hvori det anføres for så vidt angår 'nationale tests' at; Testresultater... for den enkelte elev... er fortrolige.</i></p> <p><i>Vær opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme i fritextfelter, fx. ved uddybning med begrundelse.</i></p>
Dokumenter / filer	Elevproduktioner	<p>Tekstdokumenter og multimediefremstillinger.</p> <p>For eksempel stile, andre skriftlige opgaver, videoproduktioner, lydfiler, html-sider o.a.</p>	<p>Almindelige personoplysninger.</p> <p><i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i></p>	<p><i>Kan i nogle tilfælde være fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27</i></p>	<p><i>Det lægges til grund, at hovedparten af elevproduktioner ikke indeholder personoplysninger i sig selv. Dette vil som klart udgangspunkt ikke være tilfældet for fx opgaver i matematik, fysik, kemi og øvrige naturfag eller i de praktisk/musiske fag. Visse elevproduktioner kan indeholde oplysninger, som umiddelbart er personoplysninger i sig selv, dette er fx tilfældet med en stil. På den baggrund er elevproduktioner som udgangspunkt klassificeret som almindelige personoplysninger.</i></p> <p><i>Vær dog opmærksom på, at indhold i elevproduktioner kan have fortrolig karakter</i></p>

					eller være følsomt, fx ifm. religion eller helbredsoplysninger.
	Pædagogiske noter	Pædagogisk personale egne noter om specifikke elever	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>Vær opmærksom på kommunens praksis, herunder at følsomme personoplysninger kan forekomme, idet der her er fritekstmulighed.</i>
Brugerinformation	Brugerinformation	Informationer til brugerens stamoplysninger, der er personoplysninger, men ikke har følsomt indhold. For eksempel: navn, adresse, telefonnummer, aliasnavn, klasse	Almindelige personoplysninger		
	Supplerende stamdata uden følsomt indhold	Supplerende stamdata kan f.eks indeholde CPR-nummer eller oplysninger om faste aftaler for barnet samt navn på læge.	Almindelige personoplysninger	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	<i>CPR-numre er "almindelige personoplysninger", som dog er underlagt særlige regler for behandling, jf. databeskyttelseslovens § 11. CPR-numre klassificeres som fortrolige personoplysninger, iht. tidligere afgørelser fra Datatilsynet.</i>
	Supplerende stamdata med følsomt indhold	Supplerende stamdata kan indeholde oplysninger om særlige kosthensyn (som kan være religiøst- eller helbredsrelateret), eller helbredsoplysninger som er væsentlige for pædagoger eller lærer.	Følsomme personoplysninger	Fortrolig, jf. forvaltningsloven § 27	

Samtykke	Samtykkeerklæringer gives f.eks. i forbindelse med deling af billeder af et barn (forældre afgiver)	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	<i>Samtykkeerklæringer kan i nogle tilfælde indeholde fortrolige eller følsomme oplysninger, alt efter udformning af løsningen og samtykkets indhold.</i>
Tilladelse	En tilladelse er institutionsspecifikt og kan f.eks. omhandle tilladelse til at et barn må køres i ladcykel eller gå hjem i spisefrikvarteret.	Almindelige personoplysninger. <i>Kan i nogle tilfælde indeholde følsomme personoplysninger.</i>	<i>Vær opmærksom på kommunens praksis og løsningens udformning, herunder at fortrolige eller følsomme personoplysninger kan forekomme.</i>

ANDRE FORHOLD

Login

Det forudsættes, at det er den enkelte kommune som dataansvarlig, der træffer beslutning om, hvilke login-muligheder der skal anvendes.

Kommunen bør som led i sin risikovurdering vurdere brugen af én-faktor eller fler-faktor.

UNI-Login, der benyttes til styring af digitale løsninger i folkeskolen og andre dele af uddannelsesområdet, er som udgangspunkt alene en én-faktor løsning, idet login består af et brugernavn og et password. Brugen af UNI-Login er i en række tilfælde lovpligtig på skoleområdet.

Datatilsynets anbefaling har under den tidligere persondatalov været, at der bør bruges fler-faktor login ved tilgang til følsomme oplysninger.

Der findes endnu ikke afgørelser eller anbefalinger vedr. login fra Datatilsynet baseret på databeskyttelsesforordningen. Efter de nye regler i forordningen er det op til den enkelte kommune at fastlægge et sikkerhedsniveau som er passende. Dette kan fx være at vælge alene at bruge én-faktor login, men supplere dette med yderligere sikkerhedsoptimerende tiltag, fx at brugerne vejledes om, hvilke typer oplysninger der ikke bør angives i hvilke informationstyper.

Alt efter løsningernes design, kan det i visse situationer endvidere være muligt at opklassificere emner i sikkerhedsniveau, hvorefter der kræves fler-faktor login, ligesom der vil være mulighed for at slette indhold, som vurderes at kræve fler-faktor login.

Ved kommunens fastsættelse af hvilket login der skal anvendes, vil der kunne tages hensyn til bl.a. den juridiske klassifikation af personoplysninger samt hvordan løsningerne benyttes, herunder også mængden af persondata, der tilgås, eventuelle supplerende sikkerhedstiltag og håndtering i kommunen samt den generelle risikovurdering.

Tilfældigt opståede fortrolige eller følsomme oplysninger

Det forudsættes, at 'tilfældigt opståede fortrolige eller følsomme personoplysninger' ikke ændrer på den generelle klassifikation.

Læringsplatformene giver mulighed for kommunikation mellem brugerne (elever, forældre og pædagogisk personale) i en række forskellige situationer. Det er ikke tanken, at brugerne skal angive følsomme personoplysninger i løsningen, hvor dette ikke er specifikt tiltænkt.

Imidlertid vil der være en række funktioner, hvor det til trods for at det netop ikke er tiltænkt, ikke kan udelukkes, at der angives fortrolige henholdsvis følsomme personoplysninger, fx hvor der forekommer fritekstfelter.

Qua udgangspunktet for de pågældende funktioner, hvorefter de ikke er tiltænkt at skulle indeholde fortrolige eller følsomme personoplysninger, og dette derfor ikke vil være det typiske, tages det udgangspunkt, at klassificeringen af personoplysningerne i disse funktioner betragtes som *almindelige personoplysninger*, og at det forhold, at der fra tid til anden måtte blive angivet fortrolige eller følsomme personoplysninger, ikke ændrer på denne generelle klassifikation.

Kommunen bør vurdere dette i sin egen risikovurdering, herunder den samlede vurdering ift. risiko for denne type oplysninger, login metode samt tiltag til håndtering og fjernelse af evt. tilfældigt opståede følsomme oplysninger.